

Dokumentace k projektu SUR

Autoři: Rudolf Jurišica (xjuris02), Rostislav Červenka (xcerve30)

Projekt byl implementován v jazyce Python 3.12.

Společné vyhodnocení výsledků je implementováno v souboru `combined_evaluation.py`. Veškeré zdrojové soubory se nacházejí ve složce `,src/`.

Potřebné knihovny k doinstalování jsou vypsány v souboru `requirements.txt`.

Pro správné spuštění se očekává, že se složky trénovací `train` a `dev` vyskytují ve stejném adresáři.

Spuštění kombinovaného vyhodnocení lze provést příkazem:

```
python3 src/combined_evaluation.py [test_dir] [output_file]
[is_final]
```

`test_dir` značí složku se soubory, které se budou rozpoznávat.

`results_file` značí soubor, do kterého se budou zapisovat výsledky. Jejich formát (formát řádků) je následující:

- jméno segmentu
- tvrdé rozhodnutí o třídě (hodnota 1 – 31)
- 31 polí obsahující číselné skóre odpovídající logaritmickým pravděpodobnostem jednotlivých tříd 1 až 31

`is_final` je přepínač (zadávejte pouze hodnoty „true“ nebo „false“), kterým se nastavuje, jestli jde o konečné vyhodnocování. Nastavuje to způsob čtení souborů pro rozpoznávání. Trénovací data jsou obsažena ve složce a jednotlivé třídy v dalších složkách, zatímco finální soubory (složka `eval`) pro rozpoznávání pouze v jedné složce.

Rozpoznávání obrazu (Rudolf Jurišica)

Implementace se nachází v souboru `train_image.py`.

Spuštění daného skriptu lze pomocí:

```
python3 src/train_image.py [test_dir] [results_file] [is_final]
```

Pro vytvoření modelu pro rozpoznávání obrazu byla primárně využita knihovna [scikit](#). Vzhledem k malému množství trénovacích dat je s daty pracováno v čenobílém formátu. Byla zkoušena augmentace dat (jejich pootočení, oříznutí apod.). Pro každý obrázek se vytvořilo 10 nových augmentovaných obrázků. Po několika otestování ale vycházely výsledky ještě hůře, takže se následně s augmentací již nepracovalo a byla smazána. Stejně tak se testovalo učení na barevných obrázcích, což také produkovalo daleko horší výsledky.

Model se trénoval na datech ze složky `dev`. Ověření jeho přesnosti se provedlo na souborech `.png` ze složky `dev`. Konečná přesnost byla kolem 75%.

Trénování modelu probíhá následovně. Extrahují se třídy z názvů souborů (např. 'f404'), obrázek se načte ve stupních šedi, převzorkuje na velikost 80x80 (pokud tak již není), a spočítají se HOG příznaky.

Názvy tříd se zakódují pomocí `LabelEncoder` na číselné hodnoty a vytvoří se trénovací pipeline. Skládá se z LDA a Support Vector Classifier (SVC).

Stejný postup je i pro konečné vyhodnocení na datech ze složky eval. Tentokrát se ale model trénuje již na obrázcích z dev i train adresářů, pro lepší přesnost. Tato verze je i odevzdána. V případě trénování jen na datech z 'train' a ověření přesnosti na datech z 'dev' je potřeba zakomentovat a odkomentovat příslušné vyznačené části v souboru `train_image.py` ve funkci `evaluate`.

Vylepšení daného modelu by se mohlo provést zvýšením počtu komponent v LDA (to, které je tam nyní nastavené, vycházelo z cca. 6 možností nejlépe). Případně umožnit ukládání modelu a jeho pozdější načtení (v tomto zadání nebylo potřeba, alespoň se vždy natrénuje na nejaktuálnějších datech).

Rozpoznávání audia (Rostislav Červenka)

Implementace se nachází v souboru `train_voice.py`.

Spuštění daného skriptu lze pomocí:

```
python3 src/train_voice.py [test_dir] [results_file] [is_final]
```

Pro vytvoření modelu pro rozpoznávání mluvčích byla využita knihovna scikit-learn, konkrétně GaussianMixture modely. Vstupními daty jsou .wav soubory s řečí jednotlivých osob.

Každý záznam je předzpracován – je převeden na mono a resamplován na 16 kHz- inspirováno funkcí `wav16khz2mfcc`. Pomocí `librosa.effects.trim()` jsou odstraněny tiché části nepřesahující 20db.

Zvukové soubory jsou nejprve převedeny na 13 MFCC příznaků, ke kterým jsou dále dopočítány delta a delta-delta koeficienty, čímž vzniká kombinovaný příznakový vektor délky 39.

Modely se trénují zvlášť pro každou osobu. K trénování se využívají záznamy ze složek train a dev. Trénovací příznaky z obou těchto složek se sloučí, čímž se zvyšuje množství dat pro každého mluvčího. Pro každý z 31 mluvčích je vytvořen samostatný GMM model o 32 komponentách. Tento počet komponent vykazoval nejlepší výsledky během testování.

Vyhodnocení se provádí pomocí funkce `evaluate_all`, která načte všechny modely, zpracuje .wav soubory z předložené složky a předpoví identitu mluvčího. Výsledky jsou uloženy do výstupního souboru v podobě řádků obsahujících název souboru, predikovaný štítek a skóre pro každý model.

Při trénování na složce train a testování na složce dev dosahovala tato implementace 80-85% úspěšnost. Pro evaluaci na složce eval, se se jako trénovací data použily obě složky train a dev.

Kombinování evaluací

Implementace se nachází v souboru `combined_evaluation.py`. Spuštění je popsáno na začátku dokumentu.

Tento skript slouží k vyhodnocení kombinovaného systému pro rozpoznávání osob na základě hlasu a obrazu. Při jeho spuštění se nejprve natrénují potřebné modely pro jednotlivé modalitty a poté se na zadaných testovacích datech provedou predikce.

Pro každý testovací vzorek se načtou skóre obou systémů. Aby bylo možné je porovnat a zkombinovat, jsou skóre nejprve normalizována do intervalu 0–1. Následně jsou převedena na logaritmické pravděpodobnosti (log-likelihoody), čímž se zvýrazní rozdíly mezi jednotlivými třídami a předejde se zkreslení extrémními hodnotami. Obě logaritmická skóre se poté jednoduše sečtou. Výsledná predikce je určena jako třída s nejvyšším kombinovaným skóre.

Během testování bylo zjištěno, že bez použití normalizace výsledky z rozpoznávání audia přebíjely výsledky z obrázků, kvůli jejich větší velikosti. Díky normalizaci se úspěšnost správné identifikace zvětšila až o pět procent na 95%.

Kombinované výsledky se uloží do výstupního souboru, který obsahuje pro každý vzorek jeho název, predikovanou třídu a kombinovaná skóre pro všechny osoby. Tento přístup umožňuje efektivně kombinovat dva nezávislé systémy do jednoho robustnějšího řešení. Výsledná přesnost je typicky vyšší než u jednotlivých systémů samostatně, zejména v případech, kdy jeden z nich selhává, ale druhý podává kvalitní výsledky.